

Norges dokumentarv: en søkerveiledning

Dette dokumentet er også tilgjengelig på nord-samisk.

Den norske komiteén for verdens dokumentarv arrangerer i 2020 en ny nominasjonsrunde for å supplere *Norges dokumentarv*, det nasjonale registret under UNESCOs Memory of the World-program. Utgangspunktet for utvalgskriteriene vil være de internasjonale kriteriene beskrevet i *General Guidelines to Safeguard Documentary Heritage* og i det internasjonale nominasjonsskjemaet. I tillegg skal det nasjonale registret ta hensyn til tilleggskriterier som tar i betraktning kultur og samfunn i Norge.

Kontaktinformasjon

Hvis du har spørsmål om UNESCOs Memory of the World-program, Norges dokumentarv eller nominasjonsprosessen, ta gjerne kontakt med:

- Leder for Den norske komiteén for verdens dokumentarv, Synne Stavheim i Arkivverket,
synne.stavheim@arkivverket.no

- Sekretariatet til Den norske komiteén for verdens dokumentarv ved seniorrådgiver i Kulturrådet Per Dehlin, per.dehlin@kulturradet.no

Norges dokumentarv er tilgjengelig på Kulturrådets nettsider og har også en egen Facebook-side:
<http://www.facebook.com/dokumentarv>.

Hvordan nominere dokumenter til Norges dokumentarv?

Alle nominasjoner må fylles ut og sendes inn elektronisk via Kulturrådets søknadsportal: <https://e-skjema.no/NorskKulturrad/>. **Nominasjoner som sendes inn på en annen måte enn dette vil ikke bli vurdert.**

NB! Husk å lagre nominasjonsskjemaet på ditt område på datamaskinen før du sender inn, i tilfelle noe skulle gå galt med sendingen av skjemaet. Når du har fullført nominasjonen, send en mail til per.dehlin@kulturradet.no til orientering.

Nominasjonsfrist: 10. juni 2020

Presiseringer

- Å få dokumenter innskrevet i Norges dokumentarv vil først og fremst gi synlighet og anerkjennelse. Det vil også bli arbeidet for å formidle informasjon og kunnskap om de nominerte dokumentene. Å få dokumenter innskrevet i Norges dokumentarv vil ikke få noen direkte økonomiske konsekvenser.

Formelt sett har en eventuell innskriving heller ingen påvirkning på eierskap, forvaltning eller bruk av materialet.

- Nominasjoner til Norges dokumentarv kan fremmes av både privatpersoner, organisasjoner og institusjoner.

- I tilfeller der dokumentene finnes flere steder, eller har flere eiere eller forvaltere, må det gis detaljerte opplysninger om dette.

- Nominerte dokumenter må være klart daterte og avgrensede. Generelt beskrevne dokumenter vil ikke aksepteres i evalueringen.

- Norges dokumentarv kan ikke inkludere alle private eller offentlige arkiver, uansett hvor viktige disse er.

- Kun dokumenter som oppfyller ett eller flere av vurderingskriteriene beskrevet nedenfor (kriterium 1 til 6) bør nomineres.

- Målet er å utvide et register som gir et bredt og representativt bilde av dokumentarven i Norge, og alle nominasjoner vil derfor utgjøre deler av en helhetlig vurdering.

- Idet dokumenter er blitt innskrevet i Norges dokumentarv, kan de ikke bli endret eller redefinert. Unntak fra dette kan gjelde audiovisuelt eller digitalt materiale, da utviklingen av teknisk utstyr vil kunne kreve endring av dette.

Vurderingskriterier

Dokumentenes nasjonale betydning må bli bekreftet gjennom ett eller flere av kriteriene nedenfor:

Kriterium 1 – tid:

Alder i seg selv gjør ikke dokumentene betydningsfulle, men ethvert dokument er et produkt av sin tid. Noen dokumenter er av spesiell betydning for sin tid, knyttet til for eksempel kriser eller viktige sosiale eller kulturelle endringer. Et dokument kan også representere nye oppdagelser eller være «det første av sitt slag»

Kriterium 2 – sted:

Stedet hvor dokumentene er blitt skapt, er en avgjørende faktor for deres betydning. Dokumentene kan inneholde avgjørende informasjon om et sted som er viktig for Norge. Stedet kan også i seg selv ha vært viktig for hendelsene eller fenomenene som dokumentene representerer. Dokumentene kan også beskrive fysiske omgivelser, byer eller institusjoner som i dag er borte.

Kriterium 3 – mennesker:

Den sosiale og kulturelle konteksten som dokumentene er skapt i kan gjenspeile betydningsfulle aspekter ved menneskelig handling, eller politisk, sosial, industriell eller kunstnerisk utvikling. Dokumentene kan være vitnemål om viktige aspekter ved store endringer, framskritt eller tilbakeskritt. Dokumentene kan avspeile spesielle individers eller gruppers virke.

Kriterium 4 – emne og tema:

Dokumentenes tema kan representere spesielle historiske eller intellektuelle utviklinger innen natur- og samfunnsvitenskap eller humaniora, politikk, ideologi, idrett og kunst.

Kriterium 5 – form og stil:

Dokumentene kan ha en spesiell estetisk, stilistisk eller lingvistisk verdi. Dokumentene kan være hovedeksempler på en presentasjon, tradisjon eller uttrykksform eller ha et format som er i ferd med å forsvinne eller som allerede har forsvunnet.

Kriterium 6 – sosial, åndelig eller kulturell verdi

Dokumenters viktighet kan komme til uttrykk gjennom deres sosiale, kulturelle, åndelige og religiøse verdi, med spesiell betydning for spesifikke gruppers identitet og sosiale samhørighet. Nominasjoner basert på dette kriteriet, må vise at dokumentene har en betydning for mennesker som lever i dag. Idet de personene som har framhevet dokumentene for deres kulturelle, åndelige eller religiøse verdi ikke lenger gjør det, eller ikke lenger er i live, mister dokumentene sin spesifikke åndelige betydning, og får i stedet en eventuell historisk betydning.

Om vurderingen

Vurderingen er komparativ og relativ. En absolutt vurdering av dokumenters kulturelle betydning er umulig. Beslutningen om å innskrive dokumenter i Norges dokumentarv vil være et resultat av en vurdering av dokumentene i seg selv, sett opp mot vurderingskriteriene.